

Bijlage Wettelijk kader Openbaar ministerie en politie met betrekking tot Kindermishandeling door Falsificatie

Definitie: Kindermishandeling is elke vorm van bedreiging of geweld tegen een minderjarige (een kind in de leeftijd tot en met 17 jaar) die opzettelijk en zonder toestemming van het kind heeft plaatsgevonden.

Politie en OM maken geen onderscheid tussen strafbare en niet-strafbare kindermishandeling (door falsificatie). In de term “kindermishandeling” ligt strafbaarheid besloten. Met andere woorden, alle vormen van kindermishandeling zijn strafbaar. Maar, er is pas sprake van kindermishandeling als de pleger opzet heeft gehad op het mishandelen van het kind (de mishandeling moet dus verwijtbaar zijn). Er zijn verschillende varianten van opzet:

1. Opzet als oogmerk (ook wel ‘vol’ opzet genoemd). De pleger heeft het doel om het delict te plegen (om het kind te mishandelen). Bijvoorbeeld, moeder heeft medicatie toegevoegd aan de flesvoeding met de bedoeling om het kind ziek te maken.
2. Opzet als noodzakelijkheids- of waarschijnlijkheidsbewustzijn. De pleger heeft niet het doel om het delict te plegen (om het kind te mishandelen), maar heeft een ander doel (aandacht). Echter om dat doel te behalen, is het delict noodzakelijk of waarschijnlijk. Bijvoorbeeld, moeder wil niet per se dat haar kind ziek is maar ze wil wel aandacht van kinderartsen. Om die aandacht te krijgen is het noodzakelijk dat haar kind ziek lijkt en dus fingeert ze klachten en symptomen. Als gevolg daarvan ondergaat het kind pijnlijke onderzoeken. Bij waarschijnlijkheidsbewustzijn is het niet noodzakelijk dat het kind schade ondervindt, maar is het waarschijnlijk, en aanvaardt de pleger die kans.
3. Voorwaardelijke opzet. De pleger heeft niet het doel om het delict te plegen (om het kind te mishandelen) maar het maakt hem/haar niet uit als dat wel gebeurt door zijn of haar actie. Pleger weet dat er een aanmerkelijke kans bestaat dat het kind schade ondervindt (onnodig medisch lijdt), maar aanvaardt die kans.
4. Bewuste schuld. De pleger heeft niet het doel om het delict te plegen (om het kind te mishandelen), weet wel dat er een kans bestaat dat het kind schade ondervindt (onnodig medisch lijdt) maar denkt dat het niet zou gebeuren.
5. Onbewuste schuld. De pleger had het gevolg van zijn of haar acties moeten voorzien maar heeft dat niet gedaan en daar heeft het kind schade van ondervonden.

Bij al deze vormen van opzet is sprake van meer of minder verwijtbaarheid en al deze vormen van opzet passen dus binnen een strafrechtelijk kader. De hierboven beschreven vormen van opzet lopen af in gradatie wat doorwerkt in de straf. Een delict waarbij er sprake is van vol opzet wordt over het algemeen zwaarder bestraft als een delict waarbij er sprake is van voorwaardelijk opzet.

Het Openbaar Ministerie en de politie richten zich bij de beoordeling of er sprake is van kindermishandeling op het Wetboek van Strafrecht. Hierin is een breed scala aan strafbare feiten te vinden die van toepassing zijn. Het Wetboek van Strafrecht is de grondslag voor het inzetten van de bevoegdheden van deze ketenpartners. Dat betekent over het algemeen dat politie en Openbaar Ministerie pas kunnen starten met een onderzoek als er een verdenking is van een strafbaar feit. De drempel om te komen tot een verdenking is niet hoog. Als er sprake is van een vermoeden van KMdF (of kindermishandeling) en er is niet meteen een (medische of accidentele) oorzaak aan te wijzen en er is geen toestemming van het kind, dan is er al snel sprake van een verdenking van kindermishandeling. Het moment waarop er sprake is van een vermoeden dat door Veilig Thuis wordt onderzocht na melding op grond van de meldcode en het moment waarop een strafbare verdenking ontstaat ligt heel dicht bij elkaar. Dat betekent dat vroegtijdige afstemming van cruciaal belang is.

Het vraagt specialistische kennis om bij de start van een vermoeden van KMdF iets te kunnen zeggen over de mate van verwijtbaarheid zoals hier boven beschreven. Het vraagt ook specialistische kennis om te kunnen beoordelen of strafrechtelijke interventie opportuun is of niet. Niet elke casus leidt tot strafrechtelijke vervolging. Op basis van het opportuniteitsbeginsel kan de officier van justitie besluiten om andere belangen (bijvoorbeeld die van het kind) boven het strafrechtelijk belang te laten prevaleren.

Om een goede afweging te kunnen maken of een casus in het strafrecht moet worden opgepakt is vroegtijdige afstemming met politie en openbaar ministerie een absoluut vereiste. Alleen daar is immers de juiste expertise voorhanden om een oordeel te geven over de vraag of en welke mate van verwijtbaarheid aan de orde is, welk strafbaar feit van toepassing is en of vervolging opportuun is.

Ten aanzien van het melden en delen van informatie aan politie en justitie is het cruciaal om in een zo vroeg mogelijk stadium het gesprek zo open mogelijk te voeren met de politie en de officier van justitie. Voor een kansrijke vervolging is het van belang dat alle relevante gegevens van het medisch dossier worden verstrekt die noodzakelijk zijn voor de bewijsvoering. Wat relevant is, is voor elke casus verschillend, maar denk bijvoorbeeld aan loggegevens van een toegangspasje of bevindingen van terugkerende controle's van de mate van het verminderd bewustzijn bij een kind. In feite heeft politie en OM op zijn minst dezelfde informatie nodig al Veilig Thuis om goed onderzoek te doen. Vaak is er echter nog aanvullende informatie nodig om tot bewijs te komen.